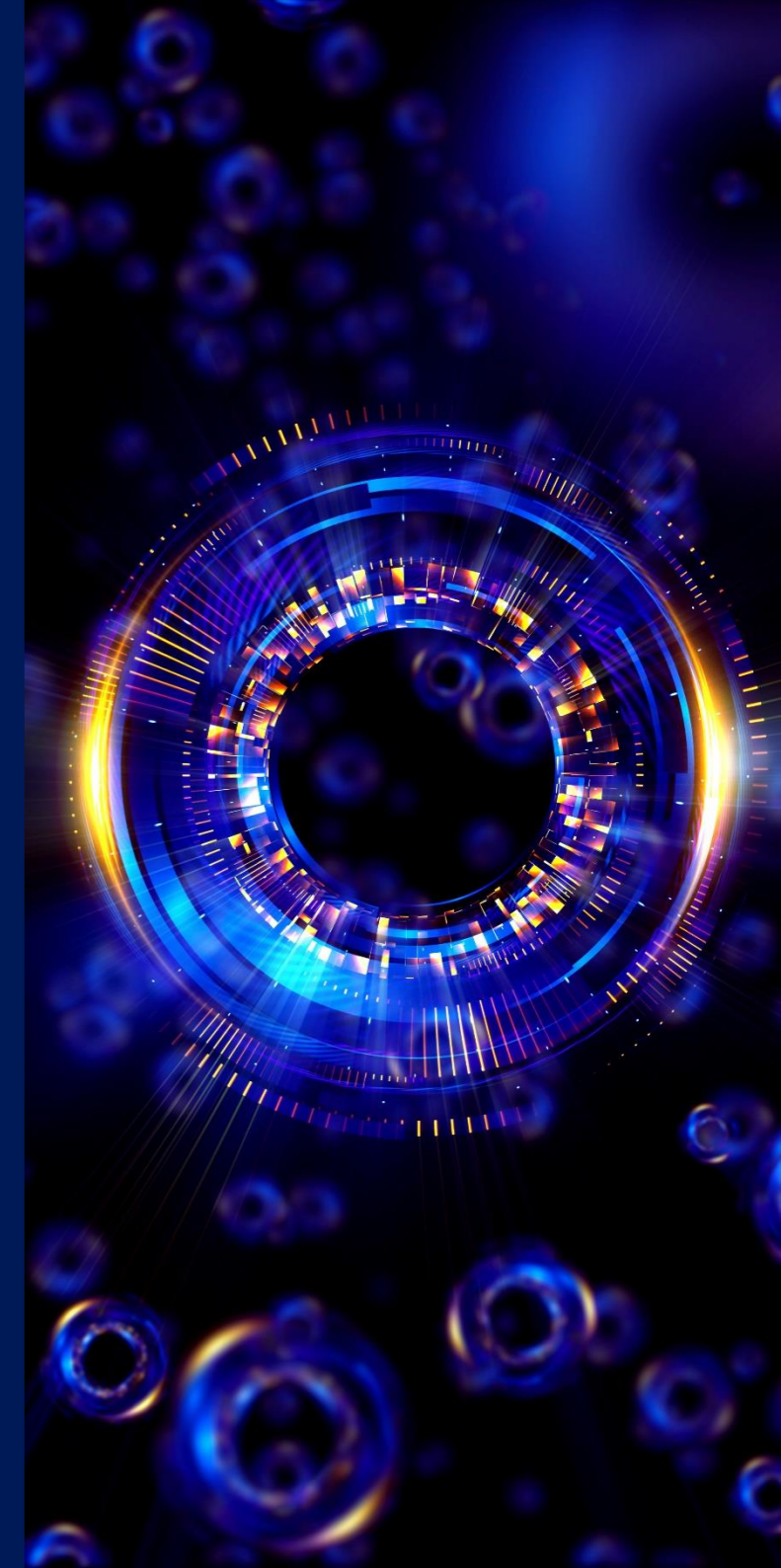


Konferencja PCTA

Gwarancje wewnątrzgrupowe - perspektywa cen transferowych

Anna Weisło





I. Polskie przepisy i praktyka

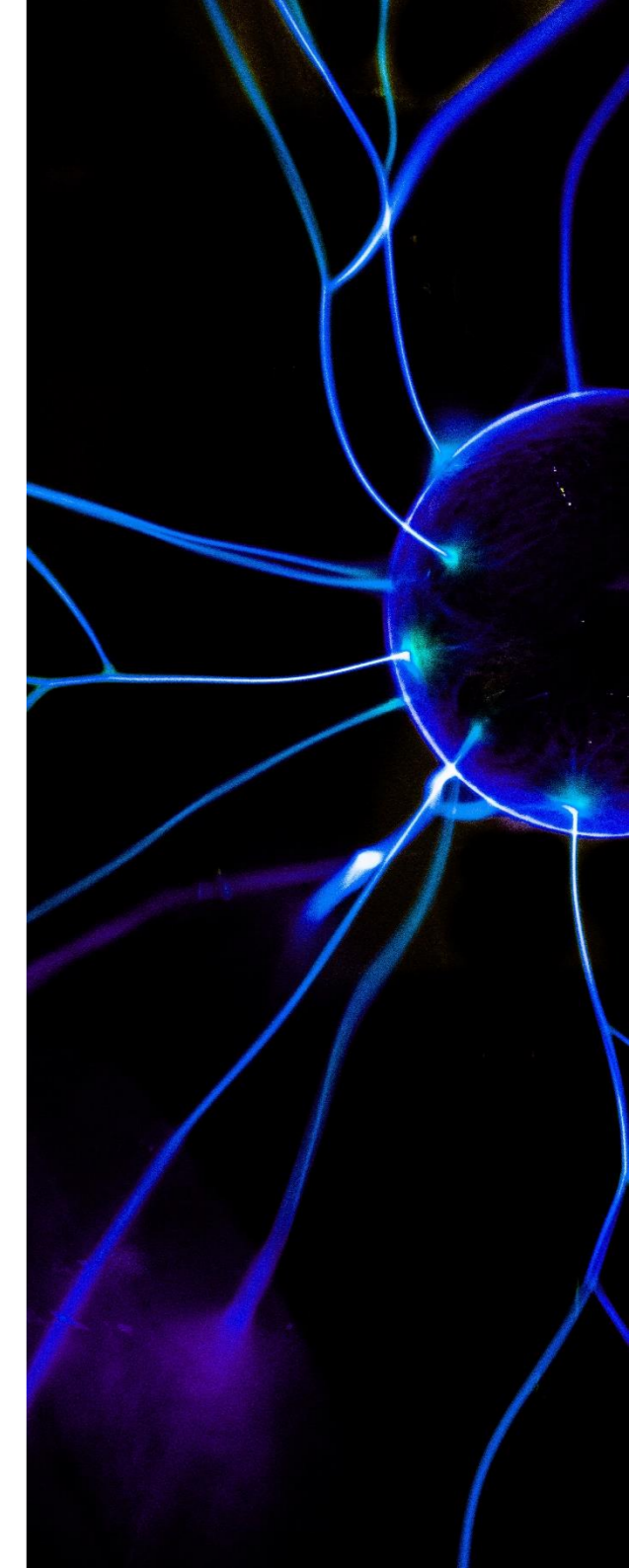
Definicja | Rynkowość transakcji

Art. 11c Ustawy o CIT

Podmioty powiązane są obowiązane ustalać ceny transferowe na warunkach, które ustaliłyby między sobą podmioty niepowiązane.

Zgodnie z uzasadnieniem do Ustawy o CIT 2019:

„Przepis definiuje warunki, na jakich powinny być zawierane transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi wskazując, że warunki te nie powinny odbiegać od warunków, jakie zostałyby ustalone pomiędzy podmiotami niepowiązanymi. Jednocześnie fakt, że przepis ten adresowany jest również do podatników (podmiotów powiązanych) wprost implikuje **obowiązek stosowania przez nich cen rynkowych – zgodnie z posiadaną w tym momencie najlepszą wiedzą – już w chwili zawierania transakcji kontrolowanej.**”

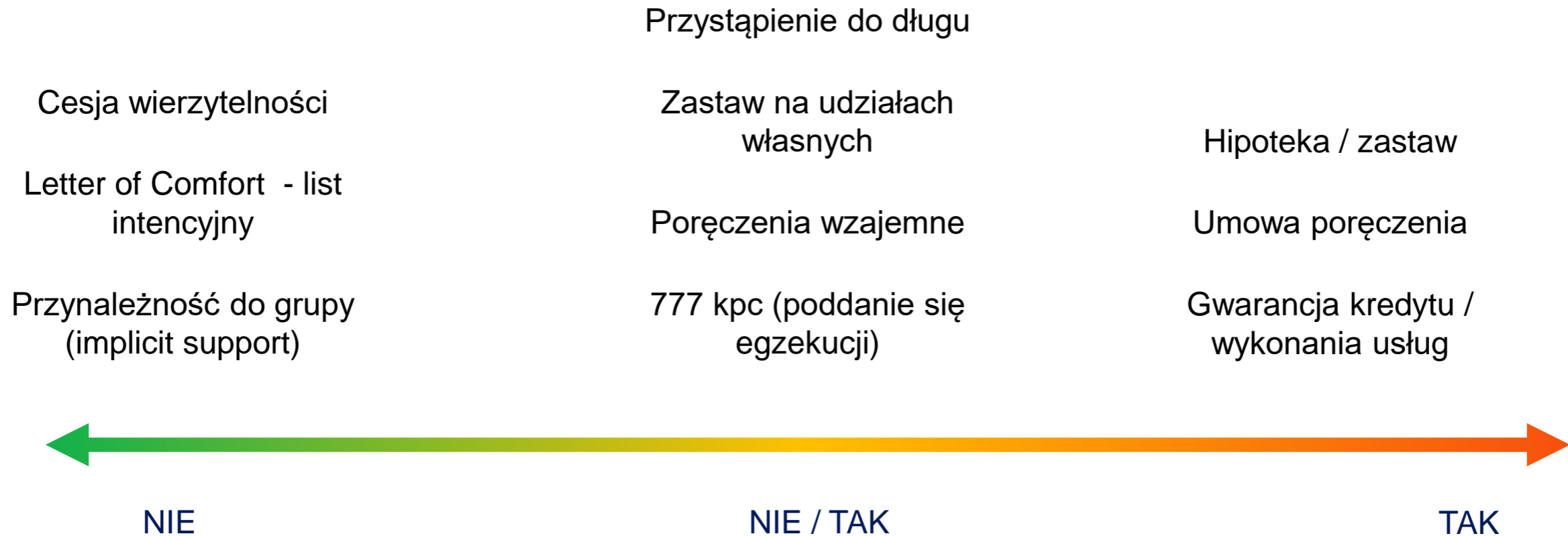


Poręczenie grupowe | Czynniki porównywalności

Ustalenie warunków i ceny poręczeń grupowych powinno odbywać się w oparciu o istotne kryteria (czynniki porównywalności):

- **Kondycja finansowa korzystającego** z poręczenia (ryzyko)
- **Koszt udzielenia** poręczenia przez poręczyciela
- **Korzyść z udzielenia** poręczenia po stronie korzystającego
- **Okres trwania** poręczenia
- **Zdolność poręczyciela** do udzielenia poręczenia
- **Świadczenia wzajemne** / krzyżowe (kompensata świadczeń?)
- **Cel:** czy poręczenie służy uzyskaniu bardziej korzystnych warunków cenowych, czy w ogóle możliwości przystąpienia do transakcji zabezpieczanej poręczeniem
- Czy poręczenie jest **prawnie wymagalne**, czy jest tylko **zwyczajowym, biernym wsparciem grupy** (*implicit support*)

Poręczenie grupowe | Przykłady





II. Wytyczne OECD

Poręczenie grupowe | Wytyczne OECD 02/2020

„a guarantee is a **legally binding commitment** on the part of the guarantor to assume a specified obligation of the guaranteed debtor **if the debtor defaults on that obligation**”

Poręczenia dzielić można na dwie kategorie:

- takie które zwiększają zdolność kredytową spółki otrzymującej poręczenie
- takie, które obniżają koszt poręczanej transakcji

- w zależności od rodzaju należy odrębnie ustalić wycenę każdego poręczenia

Wyceniając poręczenia należy przeanalizować, czy nie jest ono wyłącznie biernym / domniemanym / cichym wsparciem wynikającym z przynależności do grupy [**implicit guarantee**], za które wynagrodzenie nie jest należne - **wynagrodzenie należne jest podmiotowi poręczającemu wyłącznie, jeśli udziela prawnie wiążącej gwarancji, która posiada szansę na realizację w przyszłości.**

Wycena poręczenia powinna uwzględniać perspektywę dwóch stron - poręczyciela i podmiotu otrzymującego poręczenie. Metody wyceny to:

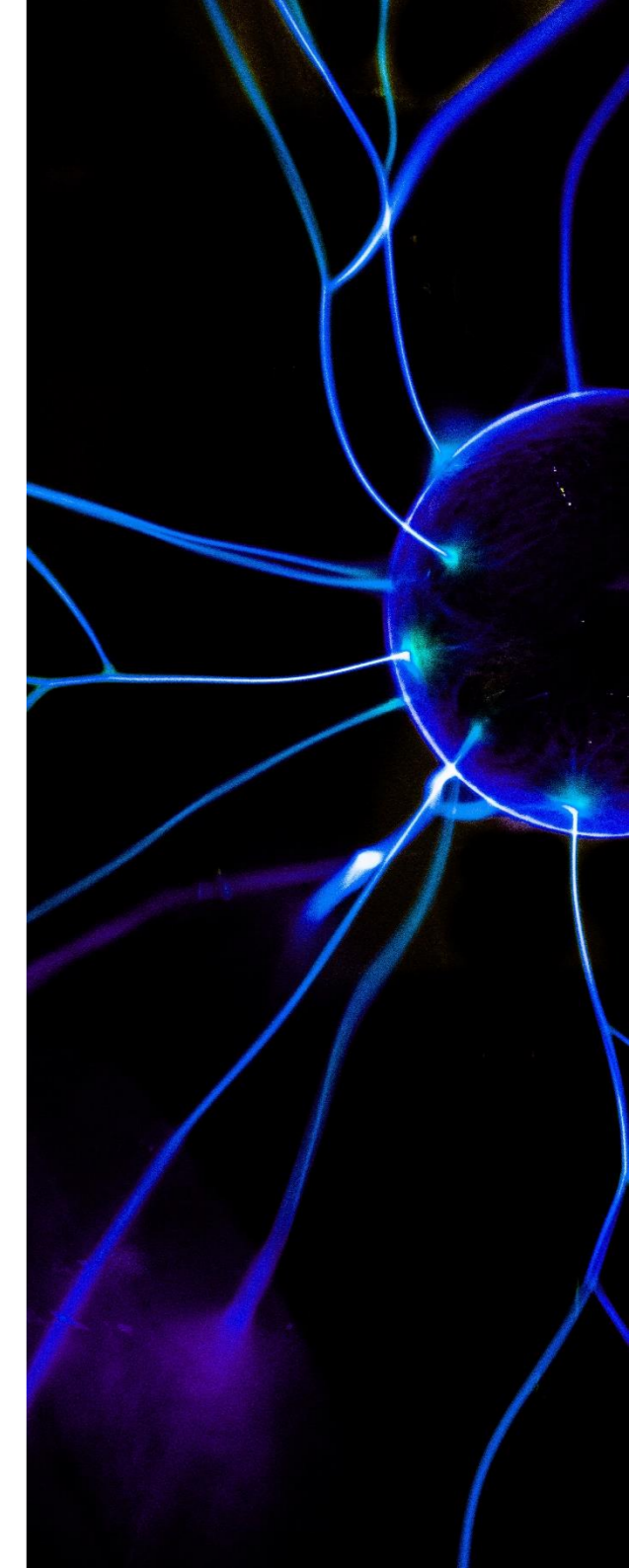
- podejście od korzyści jaką daje poręczenie (metoda PCN, *yield approach*)
- podejście od strony kosztu jaki potencjalnie ponosi poręczyciel (metoda odkosztowa, *expected loss approach*)

The background is an abstract, artistic composition of liquid. It features a deep blue base color with intricate, swirling patterns of lighter blue and yellow. Numerous bubbles of various sizes are scattered throughout, some appearing bright and glowing, while others are more subtle. The overall effect is dynamic and textured.

III. Stanowisko organów podatkowych

Kontrola | Praktyki organów kontrolujących

- **Ignorowanie praktyki rynkowej przy ocenie transakcji**
- **Porównania do gwarancji bankowych**, bez uwzględniania istotnych czynników
- **Przesuwanie ciężaru dowodu na podatnika** (poprzez żądanie równych zestawień i analiz, w tym analiz benchmarkingowych, nawet gdy zgodnie z przepisami podatnik nie miał obowiązku)
- **Brak chęci zrozumienia stanu faktycznego** (trzymanie się z góry przyjętych założeń)
- **Manipulacje w analizach porównawczych** (w tym usuwanie skrajnych wartości, zawężanie przedziału do wartości mediany)
- **Secret comparables** – tzn. wykorzystywanie danych porównawczych, do których podatnik nie miał dostępu, a które pozyskiwane są przez organ – np. poprzez wystosowanie zapytań do konkurentów lub innych instytucji jak banki
- **Niejasne zasady korzystania przez kontrolujących z merytorycznego wsparcia innych organów** (np. przeprowadzanie analizy przez inny organ bez wiedzy i możliwości udziału podatnika)



Stanowisko organów | Interpretacja 1 (0111-KDIB1-1.4010.280.2018.1.SG)

Stan faktyczny

- Wnioskodawca w 2018 r. zaciągnął kredyt na bieżącą działalność oraz kredyty inwestycyjne.
- Kredyty zaciągnięte przez Wnioskodawcę zostały poręczone przez udziałowców Spółki (dwie osoby fizyczne) oraz spółkę z o.o.
- Wnioskodawca, w zamian za udzielone poręczenia, wypłaca wynagrodzenie w łącznej wysokości porównywalnej z kwotą, jaką Wnioskodawca musiałby uiścić na rzecz instytucji finansowej z tytułu uzyskania analogicznych gwarancji.

Pytanie

Czy Wnioskodawca, jest zobowiązany do sporządzania dokumentacji cen transferowych, w sytuacji gdy wartość wynagrodzenia z tytułu udzielonego poręczenia wypłacanego na rzecz podmiotu powiązanego, przekroczy w ciągu roku próg dokumentacyjny, czy też w momencie gdy wartość poręczenia (wysokość kwoty poręczenia) udzielonego Spółce przez podmiot powiązany przekroczy ww. próg wartości?

Stanowisko Wnioskodawcy

Obowiązek sporządzenia dokumentacji cen transferowych, wystąpi wyłącznie gdy łączna kwota wynagrodzenia, należna podmiotowi powiązanemu za udzielone poręczenie, przekroczy w roku podatkowym próg.

Stanowisko Organu

Stanowisko Wnioskodawcy w sprawie oceny prawnej przedstawionego stanu faktycznego uznaje się za prawidłowe.

WNIOSKI DLA PODATNIKÓW

Podstawą określenia czy konieczne jest sporządzenie dokumentacji cen transferowych, w myśl przepisów obowiązujących do dnia 1 stycznia 2019 roku jest wartość wynagrodzenia, a nie wartość transakcji.

Stanowisko organów | Interpretacja 2 (0111-KDIB2-1.4010.258.2018.1.BJ)

Stan faktyczny

- Wnioskodawca zawarł umowę kredytu inwestycyjnego oraz umowę kredytu na finansowanie VAT.
- Zobowiązania z tytułu umowy zostały zabezpieczone między innymi poręczeniami udzielonymi przez udziałowców oraz przez inne podmioty powiązane.
- Poręczenia zostały udzielone nieodpłatnie.

Pytanie

Czy Wnioskodawca będzie zobowiązany do sporządzenia dokumentacji podatkowej w związku z otrzymanym nieodpłatnym świadczeniem, a jeśli tak to czy zarówno dla roku, w którym poręczenie zostaje Wnioskodawcy udzielone czy również za kolejne lata podatkowe w okresie trwania zabezpieczenia?

Stanowisko Wnioskodawcy

- Zdaniem Wnioskodawcy, nie jest on zobowiązany do sporządzenia dokumentacji podatkowej w związku z otrzymanym nieodpłatnym świadczeniem.
- Natomiast, gdyby rozstrzygnięcie organu w tym zakresie było przeciwne do stanowiska Spółki, wówczas Wnioskodawca uważa, że dokumentacja podatkowa powinna zostać sporządzona tylko za rok podatkowy, w którym doszło do udzielenia poręczeń nieodpłatnie, bez konieczności sporządzania dokumentacji podatkowej za kolejne lata podatkowe trwania zabezpieczenia.

Stanowisko Organu

- Skoro Wnioskodawca otrzymał nieodpłatne świadczenie w postaci udzielenia poręczenia przez podmiot powiązany ze Spółką, to świadczenie to stanowi transakcję, podlegającą obowiązkowi dokumentacji podatkowej.
- Ponadto należy wskazać, że transakcje finansowe (np. pożyczki, kredyty, emisja obligacji, gwarancje, poręczenia) - co do zasady - są transakcjami kontynuowanymi w kolejnych latach podatkowych, a zatem nie ulega wątpliwości, że w takim przypadku dokumentacja podatkowa sporządzona dla takich transakcji w roku podatkowym ich rozpoczęcia, powinna podlegać okresowemu przeglądowi i aktualizacji, nie rzadziej niż raz na rok podatkowy.

WNIOSKI DLA PODATNIKÓW

Nieodpłatne świadczenie polegające na udzieleniu gwarancji / poręczenia podlega obowiązkowi sporządzenia dokumentacji podatkowej.

Dokumentacja podatkowa powinna być przygotowywana za wszystkie lata w których takie poręczenie obowiązuje, nie zaś wyłącznie w roku w, którym poręczenie zostało udzielone.

Stanowisko organów | Wyrok 1 (II FSK 1772/17 z 05/2019, prawomocny)

Stan faktyczny

- Spółka przystąpiła do wewnątrzgrupowej polityki zabezpieczania zobowiązań kredytowych (dalej: "polityki poręczeń")
- Każdy z podmiotów polityki poręczeń występuje zarówno w charakterze udzielającego poręczenia, jak i otrzymującego
- Każdy z uczestników może żądać od spółek z Grupy poręczenia, będąc zobowiązanym do udzielenia poręczenia wzajemnego

Pytanie

Czy udzielanie wzajemnych poręczeń w ramach polityki poręczeń pomiędzy spółkami Grupy kreuje wartość neodpłatnego świadczenia?

Stanowisko Wnioskodawcy

- Dokonywanie wzajemnych poręczeń pomiędzy spółkami w ramach wspólnej polityki poręczeń jest neutralne podatkowo.
- Wzajemne świadczenie nie stanowi świadczenia neodpłatnego, ponieważ na zasadzie wzajemności Spółka jest zobowiązana do udzielenia poręczenia innym uczestnikom "polityki poręczeń".

Stanowisko Organu

- W rozpoznawanej sprawie nie miała miejsca wzajemność świadczeń w postaci poręczeń udzielanych pomiędzy podmiotami, w sytuacji gdy świadczeniu (poręczeniu) jednego podmiotu może, lecz nie musi towarzyszyć świadczenie (poręczenie) wzajemne.
- Świadczeniem w tym przypadku jest udzielenie poręczenia, które posiada określoną wartość, tj. cenę, którą uzyskujący poręczenie musiałby zapłacić udzielającemu poręczenie w normalnych warunkach rynkowych.

Wyrok Sądu

- Sąd przyznał rację Dyrektorowi IS: samo zobowiązanie się i gwarancja udzielona ze strony Spółki (która uzyskała poręczenie) do udzielenia z jej strony poręczenia na żądanie którejkolwiek ze spółek Grupy objętej system poręczeń, nie ma charakteru świadczenia wzajemnego.
- Istotne znaczenie ma charakter samego zobowiązania się do udzielenia poręczenia, w oderwaniu od jego dalszego wykonania lub jego braku.

WNIOSKI DLA PODATNIKÓW

Sama możliwość występowania poręczeń wzajemnych nie stanowi kompensaty konkretnego poręczenia, zobowiązanie do udzielenia poręczenia w razie potrzeby nie może stanowić równoważnika udzielenia poręczenia, gdyż faktycznie przy samym przystąpieniu do polityki poręczeń, nie powstaje transakcja.

Stanowisko organów | Wyrok 2 (I SA/Bk 1832/17 z 01/2018, prawomocny)

Stan faktyczny

- Spółka w latach 2012-2014 udzielała poręczeń spłaty zobowiązań wobec banków wynikających z umów kredytowych, zawartych pomiędzy bankiem a Fabryką K bez wynagrodzenia lub po zaniżonym wynagrodzeniu.
- Podczas kontroli skarbowej nastąpiło doszacowanie dochodu z sankcyjną stawką podatku (50%) wz. z brakiem dokumentacji TP.

Stanowisko Organu

- Organ wskazał, że Spółka była zobowiązana do sporządzenia dokumentacji podatkowej, bowiem spełniony musi być ustawowy próg 30.000 Euro rocznie.
- W ocenie Spółki próg nie został przekroczony, gdyż wynosi 124 416 zł, podczas gdy strony ustaliły wynagrodzenie za poręczenie na 110 000 zł.
- Organ wskazał, że [rynkowa] wartość wynagrodzenia za poręczenie to 985 422 zł, co oznacza, że Spółka przekroczyła próg do dokumentacji
- Wykładnia Spółki prowadzi wprost do obejścia prawa.

Wyrok Sądu

- Zgodnie z art. 876 § 1 k.c. poręczenie jest umową zobowiązującą, na podstawie której poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.
- Odpowiedzialność poręczyciela sprowadza się zatem do zobowiązania się względem wierzyciela do wykonania zobowiązania dłużnika na wypadek, gdyby dłużnik swego zobowiązania nie wykonał.
- Oznacza zatem dla poręczyciela przyjęcie na siebie określonego ryzyka.
- Skoro od udzielenia poręczenia uwarunkowane jest przyznanie kredytu podmiotowi, za którego się poręcza, przyjęcie przez poręczyciela wspomnianego ryzyka ma pewną wartość, czyli cenę, którą uzyskujący poręczenie w normalnych warunkach rynkowych musiałby poręczycielowi zapłacić.
- Nie ulega wątpliwości Sądu, że w ramach obrotu gospodarczego poręczenia kredytów mają charakter odpłatny.

WNIOSKI DLA PODATNIKÓW

Nieodpłatne poręczenie to też transakcja i podlega obowiązkowi dokumentacji cen transferowych.

Brak dokumentacji dla nieodpłatnego poręczenia oznaczać będzie sankcyjną stawkę podatkową w przypadku doszacowania dochodu.

Crido. Warto zapytać.



Anna Wcisło

Partner (TP)
Doradztwo podatkowe

T: +48 22 324 59 76

M: +48 604 259 126

E: anna.wcislo@crido.pl

Crido. Warto wiedzieć i być na bieżąco.

INNOVATION
TODAY

blog ekspertów Crido

podatki**w**biznesie

BLOG EKSPERTÓW CRIDO

— PRAWO
DLA —
PRZEDSIĘBIORCÓW

blog ekspertów Crido

in



f

#Crido



CRIDO

Grzybowska 5A
00-132 Warszawa

T: +48 22 324 59 00

E: crido@crido.pl

crido.pl

TAXAND